

Životopis Ludmily Dvořákové

Ludmila Dvořáková se narodila 16. září 1934 v Poděbradech Marii a Janovi Heřmánkovým. Její otec byl litograf a vlastnil v Praze malou tiskárnu. Na konci března 1939 byl však z politických důvodů zatčen (někdo ho udal, že při mobilizaci v roce 1938 maloval protihitlerovská hesla na vlaky) a až do roku 1945 vězněn v koncentračních táborech. Za protektorátu vyrůstala malá Ludmila s matkou a bratrem Janem v Praze. Poslední rok války se ale rodina přestěhovala k prarodičům do Poděbrad. Maminka totiž onemocněla tuberkulózou. Zde Ludmila nastoupila do školy, kde vyučovaly řádové sestry. Ve čtvrté třídě složila úspěšně zkoušky na gymnázium, avšak z důvodu uvěznění jejího otce jí nebylo umožněno na školu nastoupit. To se podařilo až po válce, v roce 1948.

Prestížní gymnázium v Poděbradech v té době mimo jiné poskytovalo studium dětem z rodin, které během války trpěly německou perzekucí. Jedním z jejích spolužáků byl i budoucí oscarový režisér Miloš Forman. Na toto období vzpomíná jako na jedno z nejkrásnějších v životě. Jednak kvůli přátelským vztahům mezi studenty napříč ročníky, jednak kvůli vynikajícím kantorům. Vzpomíná například na úžasného pana ředitele Františka Jahodu, který byl mimo jiné v prvních letech protektorátu ředitelem gymnázia v Humpolci. Nebo na pana profesora Plojhara, který ji svým způsobem výuky naučil lásce k hudbě, která má dodnes pevné místo v jejím životě. V Poděbradech strávila rok a půl. Gymnaziální studia dokončila už v Praze. Po střední škole chtěla studovat lékařství, ale brzké mateřství změnilo její plány.

V poměrně mladém věku se seznámila se svým prvním manželem, se kterým záhy otěhotněla a v osmnácti letech porodila syna Břetislava. První manželství však skončilo rozvodem. Většinu života prožila s Jaroslavem Dvořákem. Potkali se ve Velešově u Větrného Jeníkova, kam s maminkou jezdily poté, co se po smrti tatínka v roce 1971 přestěhovaly do Jihlavy. S Jaroslavem se zde nakonec usadila. Vedle svých profesí měli i malé hospodářství. Bylo to úplně něco jiného, než jaké byly Ludmiliny představy o jejím budoucím životě, ale starost o hospodářství ji naplňovala. S Jaroslavem strávila společně téměř 40 let a její vnoučata na něho dodnes vzpomínají jako na úžasného dědečka.

Ludmilin osobní i profesní život, stejně tak jako život širší rodiny, ovlivnila emigrace jejího strýce Antonína Malinského v roce 1948 do západního Německa. Byl totiž členem protikomunistické buňky v České Lípě a získal informace, že jsou v hledáčku bezpečnostních složek. Podařilo se mu utéct společně s dalšími třemi členy této skupiny. Ostatní byli zatčeni a byl s nimi veden soudní proces. Byli odsouzeni k mnoha letům vězení. Její strýc Antonín byl odsouzen v nepřítomnosti. Jelikož byl o šest let starší než ona, měli mezi sebou spíše sourozenecký vztah. S ní jedinou se přišel před odchodem rozloučit, v tu chvíli to jako třináctiletá nechápala, to jí došlo až mnohem později. Po jeho odchodu komunisté zkonfiskovali polovinu domu jejích prarodičů, která byla přeepsaná na strýce. Ludmilina maminka tak musela jeho

polovinu odkoupit, aby dům zůstal ve vlastnictví prarodičů a nenasadili jim tam žádného nájemníka. Osud Antonína Malinského byl velmi pohnutý. Z Německa odešel do Francie, kde se pak i z existenčních důvodů zapsal do cizinecké legie. Prošel velmi tvrdým výcvikem i službou. Nakonec se oženil a usadil v Dánsku. Rodina s ním však neměla žádný kontakt až do 60. let.

Léta liberalizace a pražského jara prožívala Ludmila v Praze. Pracovala tehdy v obchodě s výběrovým sklem. Politikou se moc nezaobírala, ale atmosféru tehdejší společnosti nešlo nevnímat. Vzpomíná například, jak chodila na divadelní představení do Semaforu na Suchého a Šlitra, jak se při jejich vystoupeních nasmála a zároveň obdivovala odvahu některých jejich výroků. Společenské nadšení pražského jara utnuly tanky Varšavské smlouvy. Když Ludmila vzpomíná na 21. srpen 1968, vybavuje si, jak nachodila kilometry po Praze. Jednak aby se dostala do práce, protože doprava nefungovala, a také aby vyzvedla maminku, která pracovala v Orbisu, který sídlil ve Vinohradské ulici nad Československým rozhlasem. Při návratu domů je zastihla v Těšnovském parku střelba. Zachránily se tím, že se ukryly na místních toaletách. Po deseti minutách střelba ustala a ony se nakonec v pořádku vrátily domů.

V září 1968 jim úřady dovolily vycestovat za maminičným bratrem Antonínem do Dánska. Jak sama uvádí, cítily se jako Alenky v říši divů. Tak na ně tato země zapůsobila. Se strýcem probírali téma emigrace, protože Ludmila měla šanci na západě zůstat. Ovšem za cenu ztráty kontaktu se synem a života v cizojazyčném prostředí. To Ludmila jako matka a milovnice českého jazyka nemohla a nechtěla podstoupit. K jejímu rozhodnutí určitě přispěly i osobní zkušenosti jejího strýce. V sedmdesátých letech se Ludmila přestěhovala na Vysočinu, odkud pocházel její tatínek. Zde až do důchodu pracovala jako prodavačka v potravinách. Listopadové události ji zastihly, když už byla v penzi. Prožívala je jako většina obyvatel Československa. Byla ráda, že totalita končí. Dokonce se účastnila i demonstrace na Letné, kde měl proslov Václav Havel. Velké plány do budoucna si však už nedělala. Litovala, že změny nepřišly dříve. Protože to by ráda podnikala s milovaným sklem.

I když Ludmila Dvořáková v letošním roce oslaví další kulatiny, je stále velmi vitální a má spoustu zájmů. Ve volném čase ráda čte nebo poslouchá klasickou hudbu, zejména Borodina, Bacha a Beethovena. Její zálibou je též výtvarné umění. Její pokoj v humpoleckém domově důchodců zdobí například obrazy Vlastimila Punčocháře, se kterým ji pojí dlouholeté přátelství. Miluje svou rodinu, se kterou se často vídá. Radost jí činí vnoučata a pravnoučata. Je také stále v kontaktu s potomky svého strýce z Dánska.

Životopis vypracovali studenti Gymnázia dr. Aleše Hrdličky, Humpolec

Ema Kavříková, Tereza Honzlová, Daniel Reynek, Jeremiáš Plhoň a Barbora Ogounová